Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Svenska Missionsförbundet

N:o 11.	Pris per år, postarvodet oberäknadt, 1 krona.	November 1885.	Wid requisition hos redaktionen hwart 11 ex. gratis.	3 årg.

Innehåll: Meddelanden om Karolinerna. — Från wåra missionsfält: Bref från Sarwe, Gustafsson, Höijer, Karlsson och Bergfors. — Underrättelse från Uganda (forts. från n:r 10). — Anmälan. — Redowisning för influtna gåfwomedel.

Meddelanden om Karolinerna

af Dr Grundemann.

Efter Allgemeine Missions-Zeitung.

De små öar, hwilka äro liksom utströdda öfwer den westliga delen af Stora eller Stilla Oceanen och hwilka på wåra kartor se ut blott såsom helt små punkter, hafwa ända till för kort tid tillbaka warit föga uppmärksammade. Nu åter wända sig mångas blickar mot detta område.

Några meddelanden om dessa öar torde derför wara på sin plats.

I. Land och folk.

Mer än tolf gånger så långt som afståndet mellan Berlin och Hamburg är afståndet mellan den första och sista af Karolinerna. Dagar igenom får man segla och ej se annat än himmel och watten, men ändtligen skönjes i fjerran en liten ö, som ofta icke är betydligare än en medelstor by i Tyskland. Först ser man topparna af smärta kokospalmer, sedan det hwita skummet af wågorna, som bryta sig mot korallrefwen. Dessa ref bestå af kalkberg, som bildats genom afslagringen af skalen utaf otaliga små sjödjur. De resa sig såsom en ringformig wall. Sedan refwen höjt sig öfwer hafsytan så mycket, att plantor kunna wäxa derpå, öfwergå de till riktiga korallöar. Många af dem hafwa skapnaden af en oregelbunden ring, som i sin midt omsluter en lugn wattenyta, en lagun, hwars jemna spegel märkbart sticker af mot de rasande bränningarna derutanför. Wanligen är ringen afbruten på ett ställe, så att skepp eller åtminstone båtar kunna löpa in derigenom. Stundom resa sig innanför dessa ref ännu flere små öar. Ofta stiger landet blott 10 à 20 fot öfwer wattenytan. Stranden är betäckt af hwit, glittrande korallsand. Bortom resa sig hela flockar af palmer och pandanusträd, mellan hwilka här och der några infödingars hyddor sticka fram.

Bland de femtio öarna i Karolinerarchipelagen äro fem af en helt annan bildning än de öfriga, nemligen höga, tätt

skogbewäxta berggrupper, omkring hwilka är dragen en gördel af slätt, sumpigt land. Här gifwes en wida större mångfald af träd, som bilda underbart sköna urskogar, i hwilka dufwor och olika slags sångfoglar wimla. Den mest betydande af dessa fem höga öar är **Ponape**, den största af Karolinerna, som omfattar 6 à 7 qwadratmil, och hwars bergstoppar uppnå ända till 3,000 fots höjd.

Nu några ord om folket sjelft! Det är delwis wackert, med mörkgul, nästan kopparbrun färg. På några öar gå männen så godt som nakna, medan de på andra bära om lifwet en konstnärligt flätad matta. Qwinnorna hafwa för det mesta kjortlar af långa pandanusblad. På somliga af öarna hafwa de, för att sitta beqwämare, baktill en kudde af blad, som mycket liknar de europeiska damernas s. k. turnyrer. Barnen gå alldeles nakna. Märklig är den brokiga tatueringen i allahanda regelmässiga figurer samt de genomstungna och oformligt förstorade öronen, i hwilka de insticka fjädrar, blommor, snäckskal och dylikt till prydnader. På trakter, der infödingarna kommit i beröring med europeisk civilisation, ser man ej sällan män med cigarrer i öronen. Det långa swarta håret får ligga långt ned öfwer axlarna eller ock flätas det tillsammans.

Husen på Karolinerna äro af trä och täckta med blad; wäggarna bestå af wacker rörflätning. Åkerbruk idkas endast obetydligt, då jordmånen på de lågländta öarna icke är fruktbar. Men ej ens på de höga och mycket fruktbara öarna drifwes det i någon större skala. Naturligtwis få qwinnorna utföra allt arbetet. Af stor betydelse är fisket, deri karolinerna besitta mycken skicklighet; äfwen äro de dugliga sjömän, och deras farkoster äro anwändbara för rätt långa sjöresor.

Man skulle måhända tro, att infödingarna skulle i detta solbelysta, af ingen winter beswärade land föra ett stilla och lyckligt lif. Men så är dock i allmänhet ingalunda fallet. Folket är äfwen på de små öarna sönderdeladt i många stammar, mellan hwilka, så länge hedendomen ännu råder, snart sagdt ständiga krig förekomma. Det hemska ljudet af en trumpet kallar blott allt för ofta männen att med sina långa spjut och tunga klubbor skynda till strid. Det hedniska trolldomswäsendet förhindrar de arma menniskorna från att komma till frid; qwinnoslägtet är till följd af månggiftet djupt förnedradt, och de lägre folkklasserna förtryckas på det hårdaste af de högre.

Under de två à tre sista årtiondena har en temligen liflig handelsförbindelse med Europa egt rum och bragt Karolinerna under europeiskt inflytande. Spanjorerna tyckas wisserligen icke hafwa mycket frågat efter dessa öar, ehuru de af ålder betraktat dem såsom sin tillhörighet. Men tyska och engelska handelsfartyg färdas från ö till ö för att uppköpa massor af kokosnötter, deraf olja pressas. Äfwen perlemormußlor äro en gångbar handelsartikel. Hwita köpmän hafwa slagit sig ned här och der, hwilket dock ingalunda warit till någon lycka för infödingarna. Dessa hafwa nemligen blott want sig wid bruket af åtskilliga europeiska waror; måhända ock lagt sig till en eller annan klädespersedel, som förut ej brukats, detta dock mer för prydnads än för anständighetens skull. Till de gamla hedniska lasterna hafwa de blott lagt flere nya. Af de hwita hafwa de

lärt sig att tillreda en berusande dryck af kokospalmens saft, och nu råder mångenstädes en fruktanswärd dryckenskap. Äfwen osedligheten har genom europeernas förwållande blifwit större än tillförene.

Lyckligtwis erbjuder emellertid de hwitas ankomst till Karolinerna icke en blott forglig tafla; kristendomen har nemligen genom hwita män kommit till dessa öar och der gjort sitt wälsignelserika inflytande gällande. Forts.

Från wåra missionsfält.

Beloretski Savod d. 22 sept. 85.

Guds frid i Kristus Jesus!

Sedan jag sist lät höra af mig, har jag warit ute på en liten missionsresa, hwilken gälde åtskilliga guldwaskningsställen, som ligga på andra sidan Ural. Men jag hann icke mer än till första stället, förr än jag måste wända om. Min häst blef nemligen slagen af en annan häst, så att jag ej kunde färdas widare.

Bland folket wid guldwaskningen utdelade jag testamenten och ströskrifter, hwilket wäckte stor förwåning. Och det är klart, att man tänkte och sade både ondt och godt om mig. Swårt hade de att tro, att jag reste och utdelade sådana böcker af kärlek till Herren. De wille nödwändigt finna någon annan orsak dertill, "ty de hade aldrig hört eller sett något dylikt." En af ströskrifterna åstadkom icke liten uppståndelse. På titelbladet anfördes orden: Frukten icke, ty se, jag förkunnar eder en stor glädje ....Ty eder har i dag i Davids stad blifwit född en frälsare etc. När de sågo orden "i dag", började de tala med hwarandra om, att det icke stod rätt till, ty frälsaren war ju född för länge sedan. "Han kommer med en ny lära, en ny frälsare" hette det. Lyckligtwis fick jag af en person reda på denna deras miβuppfattning. Och de blefwo lugna, då de sågo, att det stod så der i nya testamentet. Den dagen jag reste derifrån war helgdag. Jag war då i tillfälle att se, huru det tillgick på en sådan. Äfwen omtalades det för mig, att helgdagarna brukade fördrifwas med kortspel och wid bränwinsflaskan. Somliga sade mig dock, att det nu skulle blifwa bättre, sedan de fått böcker att läsa uti. I wissa tält söp man och wäsnades, men i andra åter satt någon, hwilken kunde läsa, och föreläste för andra ur nya testamentet. Så der såg det ut bland dem, då jag en liten stund före min afresa war nere och sade farwäl. Under den tid jag war der bodde jag hos en skogwaktare, hwilkens gård låg i närheten af guldwaskningen. Det war ett temligen hyggligt folk. Några familjemedlemmar kunde läsa. Måtte Gud wälsigna allesammans der borta, att de må få syn på evangelium!

Just som jag hemkom från denna resa, möttes jag af underrättelsen, att presterna härstädes tänkte angifwa mig. Kanske kan man häruti finna orsaken till miβödet med hästen. Huru som helst tror jag det war bra, att jag kom hem så snart. En ryss handlande omtalade för en swensk, hwad presterna förehade mot mig, tilläggande, att han glömde säga mig detta innan jag reste. Detta skedde samma dag jag hemkom, och dagen derpå samtalade jag sjelf med handlanden. Han sade mig då, att presterna tänkte gå hemligt tillwäga i början. En af dem hade bedt en person, med hwilken äfwen jag

är bekant, besöka mig, bedja mig om böcker och samspråka med mig om ett och annat. Men han tillade widare, att denna person icke wille göra något, som wore mig till skada. Sedan hörde jag ingenting widare om denna sak, förr än två weckor senare, då jag inbjöds till en af diakonerna. Hos denne woro då en student från Kasan och ett par andra personer. Der begagnades både det ena och det andra sättet att fånga mig. I synnerhet wille de ha mig till att klandra ryska kyrkan, hwadan de ock sjelfwa började med att påpeka åtskilliga brister hos henne. Derpå började de fråga mig med afseende på de böcker jag utdelade. Jag sade dem, att jag delade ut nya testamentet. och att jag förr hade från Petersburg mottagit äfwen ströskrifter. På sista tiden hade jag dock icke erhållit några sådana. Dock war det just för dessa böcker de wille åt mig, ty de innehöllo ju "protestantiska tendenser". Jag omtalade då för dem, att man öfwer allt i Ryßland hade spridt dylika böcker, och att derför äfwen jag förskrifwit och utdelat sådana. Det som warit lofligt att göra på andra ställen i Ryßland, det kunde man wäl ock här på Ural få göra utan att behöfwa frukta. För närwarande wet jag icke, om man får dela ut dessa skrifter, men derom war heller icke fråga, enär jag på sista tiden icke haft några att gifwa bort. Wid slutet af wårt samtal gick studenten mera öppet tillwäga. Han menade, att jag ju wore sänd **blott** för ryssarna o. s. w. Jag frågade honom då, om han aldrig läst de orden: "Icke tänder man ett ljus och sätter det under skäppan utan på ljusstaken, att det lyser för alla dem, som äro i huset!" Jag kunde icke tiga om Kristus för någon ware sig swenst eller ryß. Då wi skildes, lofwade de att komma till mig någon gång, men jag har ännu icke sett till dem. Jag har med afsigt dröjt något med att meddela detta, enär jag welat se, huru de ämnade göra med mig, men ingenting har hörts af ännu. Jag har blott hört, att domaren härstädes lofwat hjelpa mig, om saken kommer inför honom. Doktorn, med hwilken jag är bekant, har ock talat wid domaren till min fördel.

Som händelserna hittills gestaltat sig, kan jag icke se annat än en underbar Guds ledning i dem. Herren lemnar icke de sina i nöden. Må han wara när oß allt fort! Ja, han will så wara, och derför äro wi trygga, hwar wi äro. Bedjen dock Herren, att han må fylla oß med wisdom och förtröstan!

Eder ringe
Wilh. Sarwe.

Löfsiden, Wilhelmina d. 8 okt. 85.

Hwad godt hwar och en gör, det skall han få igen af Herren, ehwad han är träl eller fri. (Ef. 6: 8).

Den lilla tid, som wi kalla sommar, är nu flydd; den gröna säden är skördad, och folket har nu bättre tid att samlas för att höra Guds ord, än om sommaren. Också har jag redan warit ute på ett par resor för att witna om Herren. Under den ena af deßa besökte jag en by, der jag aldrig förr warit, och der, så widt jag wet, ingen lekman före mig predikat Guds ord; ej heller på mycket länge någon prest. Den ifrågawarande byn ligger ungefär 5 mil från kyrkan, och menniskorna, som bo i den samma, äro fattiga, så att de nog ofta känna den frågan tryckande: "Hwad skola wi äta etc!" Wäl torde de mer än en gång

med tom säck och tom mage fått öfwer de wåta myrarna eller den djupa snön draga hem från en by, der de sökt skaffa sig något för sitt uppehälle.

När man besinnar, hwad det nu anförda innebär, kan man förstå, att det skulle wara godt för dessa menniskor att hemma i sina egna byar få höra talas om honom, som gifwer allt för intet. Glädjande har det warit att se, huru willigt de samlas omkring Guds ord, hwilket ock synts göra intryck på somliga åtminstone. Och wisserligen skulle det ha förefallit eder nöjsamt, om I sett huru äldre och yngre för att sjunga: "Här en källa rinner" m. fl. sånger samlades wid ett bord, på hwilket stod en flaska, hwilken gjorde tjenst som lampa. När man ser folkets begär efter ordet, glömmer man lätt att man gått och traskat i snö och watten för att komma till det samma. Icke heller räknar man då på, att man befinner sig i en torftig koja, der åtskilligt saknas, som annars kunde wara nödwändigt.

Jemte det att Guds ord läftes och sjöngs för folket, delade jag ut några traktater. Älfwen hade jag med mig flere exemplar af "Lifwets wäg", hwilka jag skulle sälja. Men nu mötte det starka hindret, som kallas penningebrist. Folket behöfde wäl böcker men hade inga penningar. Hwad skulle jag nu göra? Hade det warit rätt att lemna de hungriga utan bröd, då jag hade rikligt med sådant? Wißerligen icke. För den skull gaf jag bort några exemplar äfwen af "Lifwets wäg" och önskar, att Gud må wälsigna mitt utsäde.

Glömmen oß ej i bönen, beder

Eder ringe

K. J. Gustafsson.

Schuscha den 26 okt. 1885.

Guds rika nåd och frid!

På sista tiden har jag nästan jemt warit stadd på resa. Jag har besökt Schemacha, Baku och Schuscha. Ehuru jag ännu är swag i de här gängse språken, har Gud fört mig ut på werkningsfältet. Det har ofta förut omtalats, att så wäl i de nyß nämda städerna, som på några andra ställen i Kaukasien finnas protestantiska armenier. Dessa äro i största behof af besök af någon evangelii förkunnare, som kan bistå dem med hwarjehanda råd och ordets predikan. Utsatta å ena sidan för förföljelser från gregorianska kyrkan, frestas de å andra sidan genom allehanda lockelser att ställa sig under lutersta kyrkans konsistorium, der de lofwas skydd mot förföljelserna och hwarjehanda fördelar i det lekamliga. Men Gud beware de kära armenierna från detta steg, hwilket skulle hafwa till följd, att de på nytt waggades till andlig sömn och död! Det är med sådana snöda lekamliga fördelar de twenne kyrkorna, den grekiska och lutersta, i Ryßland täfla med hwarandra att locka menniskor öfwer till sig. På sådant sätt har den förra lyckats i Estland locka omkring 8,000 menniskor till affall från den senare. Den lutersta kyrkan deremot tyckes wilja skaffa sig en ersättning för förlusten genom att wända sig till de förföljda protestantiska armenierna i Öster.

Mina erfarenheter under resan hafwa warit både glädjande och nedslående. Min korta wistelse i Schemacha war särdeles ljuflig. Den gamla kära läraren Sarkis Ambarsom — medlet i Guds hand till den evangeliska rörelsen — har helt förenat sig med oß. Tillsamman med honom och några andra bröder firade wi

8 till antalet Herrens heliga nattward. Några andra kära bröder woro för tillfället förhindrade att deltaga med oß.

I Baku finnas wisserligen några armenier, hwilka, såsom jag hoppas, lefwa ett andligt, om än tynande lif. Wi kunde ej hafwa några möten, men wi gingo ut i basaren och samtalade med folket.

Från Baku reste wi till Schuscha. Här mottogos wi hjertligt. Bröderna från Turki återwände efter twenne dagar. Jag åter stannade på wännernas enträgna begäran qwar och har nu öfwer en hel weckas tid predikat hwarenda dag, och åhörarne hafwa alltjemt förökats. Qwinnorna här hafwa ej förut haft tillträde till andaktsstunderna; under sista weckan åter hafwa wi hwarannan dag haft möte för qwinnor, och de hafwa högt tillkännagifwit sin glädje öfwer att få höra Guds ord. Wåra möten hafwa wäckt mycket uppseende. Under det wi på qwällarna warit på hemwägen från dem hafwa fanatiska personer uppgifwit höga rop för att fästa uppmärksamheten på oß. "Se der går den lutherske pastorn. Förbannad är du som fått en ny pastor med långt stägg. Mirzadschans hus måste brinna, ty han hyser den nya pastorn med det långa skägget." Sådana, m. fl. grofwa yttranden har man fått höra på gatorna; men hwad gör det? Gud för dock sin sak igenom trots fiendernas larm. En framstående och aktad armenisk furste, som besökt wåra sammankomster, yttrade i går: "Förra söndagen war församlingen mindre, nu är den mycket större. Man kan se, att här är Guds makt; werket går framåt oaktadt allt motstånd; det är bra." De personer, som i dag för första gången warit här, gå ut på gator och torg och berätta hwad de hört och sett, och så komma många flere. Jag har måst för det mesta tala genom tolk, på tyska, ryska eller engelska. Gud har städse lagat så, att jag fått goda tolkar. Här i Schuschu har en ung lärare tolkat för mig från tyskan, en gudfruktig ung man, som jag hoppas skall blifwa till wälsignelse för wår mission.

Härifrån reser jag, om Gud will, tillbaka till Schemacha. Min hustru är ännu qwar der; hon har funnit en wälsignad werksamhet bland de armeniska qwinnorna på platsen. Jag wågar ej taga henne ifrån denna werksamhet, och som bröderna enträget bedt mig att åtminstone för den närmaste framtiden hafwa min wistelse der, har jag efter mycken bön och rådplägning beslutat göra så. Broder Sembat, om hwilken jag förut skrifwit, att han skulle wistas i Schemacha, har efter nya winkar från Gud blifwit förflyttad till en malakanby, ej långt från staden.

Den ringe medarbetaren

N. F. Höijer.

Archangelsk d. 27 oktober 1885.

Herren är en bergfast boning, dit man alltid kan gå.

Åter har en ganska lång tid förgått, sedan någon underrättelse lemnades härifrån.

Guds godhet har warit stor emot oß. Wi hafwa, Herren ware pris, hela sommaren fått werka i all stöns ro, och wåra sammankomster hafwa understundom warit rätt talrikt besökta. Den sal, wi hyrt för wåra sammankomster, lemnade wi redan i slutet af augusti månad, emedan sjömännens antal då började minskas. Wi

samlades sedan hos en bekant familj, som upplät sina egna rum för oß. Lofwad ware Herren för hwarje gång wi fått frambära lifwets ord för dessa hafwets söner! Wi hafwa sett och äro öfwertygade om, att wårt arbete ej warit fåfängt.

Den fru, hwars hus såsom wi förut meddelat förliden winter brann upp, har yttrat, att hon snart ämnar bygga ett nytt, och att hon will upplåta en sal deruti till sjömännen att samlas uti, och der wi då skulle få predika.

Den 20 september hade wi besök af twenne polistjenstemän. Orsaken härtill war, att wi utdelat ryska traktater. Äfwen hade en skrifwelse ankommit hit från guvernören i den stad, der wi förut bodde, hwilken skrifwelse bland annat innehöll, att wi under wår wistelse i Petrosawodsk sysselsatt oß med att lära finnarna läsa och skrifwa samt utdelat traktater, äfwensom att wi wid afresan derifrån medtagit omkring 500 exemplar sådana. De skrifter, som wid polistjenstemännens ankomst funnos hos oß, och som woro försedda med bibelsällskapets stämpel, skrefwos upp på det allra noggrannaste, hwarefter wi uppfordrades att skrifwa wåra namn under förteckningen. Skrifterna fördes sedan till polismästaren, hwilken egenhändigt öfwerlemnade dem till guvernören.

Den 29 i samma månad hade wi åter besök af en polistjensteman. Denne hade i uppdrag att spörja oß om åtskilliga saker, nemligen, om wi under resan hit utdelat några traktater, huru länge wi tänkte att stanna här, hwart wi sedan ämnade resa o. s. w.

Söndagen d. 27 blefwo åtskilliga af wåra bekanta inkallade för polisen samt tillsporda om wåra personer, och om hwilka som brukade besöka oß. Ingen hade något klander att anföra mot oß, utan alla gåfwo oß ett godt witnesbörd. Sedan hafwa wi ingenting hört af, mer än att en gensdarm för icke längesedan kom och bad om traktater. Det kännes så ljuft, då man öfwerlemnar alla sina angelägenheter åt Herren. Han är en bergfast boning, dit man alltid kan gå.

Såsom bewis för att spridningen af de ofwan nämda små traktaterna ej warit utan wälsignelse, will jag anföra följande: En söndagsmorgon förliden wår tog jag några traktater i fickan och begaf mig till en af de aflägsnaste gatorna i staden. Jag steg in i en liten diversehandel, der jag träffade wärdinnan sjelf. Wi kommo snart i samtal, och jag framtog några små traktater, hwilka jag gaf henne, och hwilka hon med mycken tacksamhet mottog. Sedan hon sjelf läst dem, gaf hon dem till en af sina hyresgäster, som war en drinkare af wärsta slag, och bad honom läsa dem. Särskildt war det en skrift, som afhandlade dryckenskapen och deß följder, hwilken gjorde ett djupt intryck på mannen.

Då jag för ej länge sedan besökte denne samme man, tog han den lilla skriften i sin hand och berättade följande: "Denna lilla skrift har warit ett medel för mig att upphöra med supandet. Då jag läste den, såg jag deri min egen bild. Den war alldeles såsom skrifwen om mig." Nu är mannen glad och lycklig samt finner sitt största nöje i att läsa Guds ord. Efter hemkomsten från en resa, som br. Hammarstedt gjort till några byar, berättar han, att folket i allmänhet mottog honom wänligt. "Då jag meddelade mitt ärende", sade han, "blefwo de högligen förwånade."

Hammarstedt hade redan förliden winter warit i några af dessa byar och der

utdelat skrifter. Dessa hade äfwen då mottagits, ehuru med mycken tweksan, ty folket i byarna är i allmänhet synnerligen skrockfullt. Så trodde t. ex. många af dem, att de genom att mottaga skrifter af en obekant person, och dertill utan att betala dem, skulle ådraga sig sjukdom. De öfwerlade derför med hwarandra, hwad som wore att göra. Somliga kastade böckerna på gatan. Några af de mer tänkande samlade ihop dem, och en af dessa, en äldre man, försäkrade inför de andra, att han icke blott skulle läsa dem, utan om så fordrades, koka och äta dem för att wisa, att de ingen sjukdom medförde.

Mycken förbön behöfwes för Nyßland och dem, som arbeta der. Glömmen oß derför ej i bönen!

Hjertliga helsningar från mig och br. Hammarstedt. Eder tillgifne

A. E. Karlsson.

Stensele & Slußfors d. 24 okt. 1885

Jag är kommen till att upptända en eld på jorden, och hwad wille jag hellre än att hon alla redan brunne? Luk. 12: 49.

Wår frälsare säger oß i dessa ord, hwarför han är kommen, neml. för att upptända en eld, en nådens, reningens och andens eld. I samma mån som denna eld får antända hjertan och sinnen, utwidgas Guds rike på jorden; ty fattiga syndare blifwa genom nåden den **högstes helige** och skola en gång inträda i det riket, som åt dem är tillredt ifrån werldens begynnelse, samt besitta det i ewig tid.

Missionsarbetet är något stort, och ett lif, som icke i någon mån är ett missionslif, är icke heller ett sant kristligt lif. Rundt omkring oß hafwa wi kristna hedningar, som i stället för den sanna Guden dyrka blott hwad som för menniskor är högt. Derför låtom oß werka, medan dagen är. Missionen här kräfwer stora krafter och mycken sjelfuppoffring. Må wännerna icke glömma den samma! Bland bergen och i floddalarna finnas många ensliga hyddor, hwilkas inwånare knapt en gång om året kunna komma till någon kyrka. Under wintrarna ströfwa nomader omkring i skogarna och taga, i de flesta fall, nattherberge hos de bofasta. De som fått på sin lott att här wara evangelii budbärare måste då, såsom skidlöpare, fara omkring från gård till gård och samla folk omkring Guds ord. Ganska ofta får man se menniskor rörda af ordet och andens kraft, men det ser ut som om lifwets omsorger skulle förqwäfwa det mesta af ordets sådd.

För att wisa, huru tron på spådomskonsten ännu finnes här såsom en qwarlefwa af lapparnas religion, medan de samlade i hedendomens mörker, will jag omnämna följande: Under loppet af sistl. juli kom till mig en man, som trodde sig hafwa fallit offer för en "trollkarls spådom", och efter hwad jag kunde finna, hade inbillningen hos honom skapat ett lidande i ena armen och ryggen. Mannen war djupt bedröfwad öfwer sina synder, men wågade ej tro syndernas förlåtelse, "så länge den onde anden plågade honom." Innan wi åtskildes, tycktes dock "den onde andens" makt hafwa blifwit bruten, och en fridens och hoppets stråle inträngt i hans själ.

I septembernumret af Sw. Missionsförbundet fick jag se, att br. Nyström

slagit sig ned i Sorsele. Detta gläder mig mycket, ty jag wet, att der finnes stort behof af ordets predikan. Nu behöfwer jag ej tänka på att werka der denna winter, utan kan i stället få utom denna församling mer egna min werksamhet åt Tärna, som består af nära 73 nybyggarelappar, förutom de egentliga renlapparna, hwilka under sommaren wistas der. Äfwen inom Dekanäs finnes stort behof af en missionär, men der är ej så lätt att resa förr än mot wåren, då det blir godt skidföre.

Må Herren gifwa mig kraft och mod samt rikligen wälsigna mitt arbete!

Bröder och systrar, då I gån fram till nådastolen, glömmen ej eder ringe, men tillgifne

And. Bergfors.

Underrättelser från Uganda.

Forts. fr. nr 10.

Denne Mujasi erhöll nu befallning att arrestera alla bugandas, som funnos på missionärernas område, dock icke förr än Mackay slutat sitt arbete med åskledaren. Man befarade nemligen, att han annars icke skulle fullborda detta arbete. Nästa söndag befalde en af höfdingarna sina tjenare att med halm täcka hans boning. Flere ynglingar, som woro kristna, ansågo sig emellertid icke kunna deltaga i arbetet, utan infunno sig som wanligt wid missionärernas gudstjenst. Detta wäckte naturligtwis ond blod. Icke nog med att missionärerna nu beskyldes för att draga folk från sitt arbete, utan de anklagades äfwen för att hwarje gång de gjorde en resa ned för Nyanza-sjön taga med sig hundratals införingar. Missionärerna warnade sitt folk för att stanna till nästa söndag och skickade särskildt ifrån sig några ynglingar, som från aflägsna delar af landet kommit att erhålla religionsunderwisning.

Till deras ledsnad kommo emellertid efter ett par dagar några af deßa tillbaka. De menade, att ryktet om arresteringar och sådant endast wore ett löst tal, och att ingen fara wore för handen. Bittert fingo missionärerna ångra, att de behöllo deßa ynglingar!

En af de följande dagarna erhöll Mackay tillåtelse af konungen att företaga sin länge påtänkta resa till Msalala. Emot sin wana gaf konungen honom dock icke någon **mubaka** (budbärare), hwilket alls icke war Mackay emot. Sedan denne warit hos Mwamga, sände den senare en af sina tjenare för att underrätta Katikiron om missionärernas resa till Msalala. När derför Mackay något senare infann sig, blef han mycket nådigt mottagen af den höge mannen samt fick wid afskedet af honom mottaga ett par getter. Katikiron syntes mycket angelägen att få weta, hwilka Mackay hade till ressällskap, och om konungen lemnat någon mubaka med honom.

Hemkommen ordnade Mackay, hwad som behöfdes för resan. Emot midnatt hördes ett häftigt trummande, men som detta icke war något owanligt, fäste sig ingen af missionärerna derwid. Blott allt för sent fingo de weta, att det war Mujasi, som samlade en armé för att följande morgon gripa dem.

Det lilla ressällskapet utgjordes af Mackay och Ashe samt fem införda ynglingar, af hwilka de två äldsta redan erhållit dopet. En af dem war upptagen såsom Ashes egen son; den andra hade tillhört en nyß afliden höfding. På sin egen

begäran hade han sedan blifwit upptagen wid missionsstationen.

Ynglingarna hade gått något förut; efter dem kommo några äldre män, som skulle wara behjelpliga att föra de tyngsta sakerna ned till båten; sist kommo Mackay och Ashe, den förre ännu ganska matt efter febern. Flere af de kristna samlade sig till en början och wille följa sina lärare till wägs, men nödgades att återwända, så att till sist missionärerna blefwo ensamma. Då och då mötte de små skaror af bewäpnade män, hwilka på tillfrågan swarade, att de wid midnatt blifwit sammankallade af Mujasi för att söka reda på några af konungens qwinnor, som flytt. Enär hamnen war belägen nära ett par mil från missionsstationen, woro Mackay och Ashe ganska trötta redan innan de uppnått målet för sin wandring. De hade just hunnit till en liten tät skogsdunge, då flere hundra man störtade fram, bewäpnade med bössor, spjut och sköldar. "Tillbaka! Tillbaka!" skränade de. Missionärerna trodde till en början, att alltsammans endast war ett streck af den illasinnade Mujasi och begärde derför att få träffa denne, som höll sig bakom de öfriga.

Wid missionärernas förklaring, att de erhållit tillåtelse af konungen och Katikiron, ropade han, att de foro med lögn, all den stund de icke hade någon mubaka. Med hån och wåld blefwo de derefter af Mujasis män twungna att wända åter. Som ingen af ynglingarna syntes till, war det missionärernas hopp, att de hunnit ned till hamnen, innan Mujasis män kommit för att söka reda på konungens qwinnor. De wisste icke de, att Mujasi med öfwer 500 män legat i bakhåll utmed wägen allt sedan midnatt, icke för att taga till fånga förrymda qwinnor utan för att uppsnappa sådana kristna infödingar, hwilka, enligt hwad myndigheterna trodde, skulle söka fly ur landet.

Under wägen tillbaka till hufwudstaden fingo missionärerna höra, att de fem ynglingarna äfwen blifwit gripna. Sista wägstycket fingo de tillryggalägga i fred. Framkomna till staden skyndade de till Katikirons hus, men före dem hade Mujasi anländt. När de ändtligen fingo komma in till ministern och för honom berättade, huru de blifwit behandlade, log han endast och swarade, att Mujasi fört dem tillbaka, emedan de lockat med sig infödingar ur landet. Härtill swarade Mackay, att det war deras egna ynglingar, och att de aldrig ämnat föra dem ur landet. Katikiron wille dock icke lyssna till hans ord, utan utfor i de häftigaste beskyllningar emot honom och hans wänner, samt förklarade, att Mujasi följande dag skulle binda Filipo (O'Flaherty) och de andra, samt skicka dem dit, hwarifrån de kommit. Han slutade med att på det wåldsammaste knuffa ut missionärerna ur rummet till den skränande folkhop, som war församlad utanför. De wäntade nu det wärsta, men fingo förunderligt nog oantastade återwända till sin boning. Utanför denna stodo några af de infödda kristna, oroliga för sina kära lärare. Som deras lif swäfwade i fara, om de längre dröjde der, fingo missionärerna nästan med wåld drifwa dem bort.

Sedan missionärerna blifwit ensamma, utgöto de sina hjertan i bön till sin himmelske fader, som ju war mäktig att leda och hjelpa dem. I sin ego hade de ett ganska stort förråd tyger, och nu kommo de på den tanken att skicka några stycken deraf till konungen och Katikiron samt

ett till Mujasi. De hoppades att härigenom åtminstone kunna utwerka nåd för de fångna ynglingarna. Under mycken bön till Gud togo de detta steg. De utsända tjenarne wände tillbaka från Katikiron med en wänlig helsning, att de skulle få blifwa i frid, och att han följande dag skulle framdraga de fem fångarnas sak för konungen; Mujasi åter lät helsa, att han nästa morgon skulle samla en truppstyrka för att röfwa dem på alla deras egodelar och bränna deras hus. Som konungens hus war stängdt, hade tjenarne icke fått aflemna hans gåfwor.

Följande morgon hölls ransakning. Derwid uppgafs, att de fem ynglingarna tillhörde konungen och icke missionärerna, att de stått i begrepp att lemna landet, samt att Mackay på wägen sökt döda Mujasi. Icke förr än på aftonen fingo missionärerna weta, huru domen utfallit. Tre af ynglingarna kommo då tillbaka till dem, men med hwilka underrättelser! De andra två, berättade de, hade blifwit utförda utom staden, grymt torterade och lemläftade samt till sist bundna wid pålar, omkring hwilka eld gjorts upp. Så hade de långsamt bränts till döds. Härunder hade Mujasi och hans män hånat dem samt uppmanat dem att bedja Jsa Masiya rädda dem ur deras händer. De kära ynglingarna förblefwo dock ståndaktiga och sjöngo, under det lågorna omhwärfde dem, en sång till sin frälsares lof. Missionärerna tyckte, att deras hjertan wille brista wid denna underrättelse, på samma gång som de innerligt tackade Gud för att han gifwit sina unga witnen nåd att härda ut intill ändan.

Som en direkt religionsförföljelse wilja missionärerna emellertid icke räkna denna ohyggliga tilldragelse, utan mera som ett wredesutbrott emot engelsmännen, af hwilka konungen och hans folk ansågo sig beswikna.

De följande dagarna efter det hemska dådet woro för missionärerna fulla af oro. Mujasi lät binda och slå en yngling, som erhållit kristendomsunderwisning, för att få honom att uppgifwa namnen på alla, som brukade besöka missionärerna. Han lät sedan utsätta wakt kring deras bostad samt förkunnade, att han ämnade lefwande steka en och hwar, som hade antagit den kristna religionen.

Två dagar å rad försökte han derefter att få träffa konungen för att anklaga de personer, ofwan nämde yngling angifwit, men förgäfwes. Konungen wägrade att mottaga honom. Sjelfwe Katikiron började bli bewekligare, när han hörde, att Mujasi på sin lista uppsatt till och med namnen på några höfdingar.

Den 5:te februari erhöllo Mackay och O'Flaherty kallelse att infinna sig hos konungen. Hwad han wille war blott och bart, att de skulle laga en revolver, som kommit i olag. Missionärerna begagnade sig emellertid af tillfället och begärde tillåtelse att i frid och ro få lemna landet. Öfwer denna deras plan blef konungen mycket mißnöjd, samt undrade hwad ondt de önskade bringa öfwer honom. De swarade, att de kommit som hans och folkets wänner, men att de icke kunde blifwa qwar efter den behandling de rönt. Han sökte då urskulda sig och menade, att han alldeles icke befalt Mujasi att förhindra deras resa, att Katikiron wore afundsjuk på hans makt och på allt sätt sökte tillkämpa sig wäldet, att han blott wore en bonde, och Mujasi en slaf, och till sist, att de två ynglingarna icke blifwit dödade, såsom man welat påstå.

Då emellertid hans egna tjenare bekräftade sanningen af detta påstående, kunde han ej längre widhålla sådant tal. Missionärerna måste emellertid lofwa att stanna, men togo löfte af honom, att han skulle sammankalla sitt folk och offentligt tillkännagifwa, att han önskade, det missionärerna måtte stanna i landet, samt att han tillåte sina undersåtar att mottaga kristendomsunderwisning.

Som de dock icke tyckte sig kunna fullkomligt lita på Mwangas ord, utan ansågo bäst att wara beredda på afresa, blef det dem angeläget att ordna de kristna till en församling, på det werket under deras frånwaro ej måtte förfalla. Deras plan hade länge warit att få de infödda kristna till att sjelfwa öfwertaga arbetet och icke hafwa de europeiska missionärerna såsom en medelpunkt, kring hwilken allt rörde sig. De kände sig wissa om, att arbetet härigenom skulle winna, och äfwen att tiden derför nu wore inne, enär de kristna medlemmarnas antal uppgick till öfwer hundra.

Några af de mest stadgade och ansedda männen blefwo utsedda till äldsta för hwar sin liten krets med uppdrag att hwarje söndag samla medlemmarna i kretsen uti sitt hus. Stor wigt lade de härwid på att dessa äldsta icke måtte blifwa likson "höfdingar" i församlingen.

Genom denna nya anordning kunde de kristna hålla gudstjenst utan att samlas i så stora skaror, som förut skett wid missionsstationen, åtminstone tills det häftigaste motståndet lagt sig.

Som Mujasi ständigt hade spejare i missionsstationens närhet, kunde de kristna infödingarna endast nattetid och under största försigtighet besöka sina älskade lärare. Dessas ställning war i sanning swår, ty folket war förbjudet att åt dem sälja så wäl föda som bränsle. Det blef emellertid något bättre, alldenstund Katikiron, för att få en bössa lagad af Mackay, blef wänligare stämd och upphäfde detta förbud. Mujasi andades allt jemt hat och bitterhet samt försökte få en arm qwinna med sitt barn lefwande bränd, för att hon beslagits med att hafwa meddelat de kungliga prinsessorna kristendomsunderwisning. Det war Sara — hustru till Mukasa Filipo — som förr stått omnämd i detta blad. (Mannen hade dött i smittkoppor.) Som emellertid konungen wille få henne till sitt harem, förbjöd han domens werkställande. När den oskyldiga qwinnan fördes inför honom, kunde han dock icke förmå sig att behålla henne, utan sände henne till missionärerna. Tillika gaf han befallning, att Mujasi skulle draga undan sin bewakning från stationen och lemna de kristna i fred. Huru tacksamma missionärerna woro emot Herren, som låtit denna storm gå öfwer, är lätt att förstå. Emellertid hade den knapt gått förbi, förr än en ny, som det syntes till sina werkningar ännu farligare, började hota.

När Mtesas graf war färdig, skulle en stor fest firas. Mujasi och flere andra höfdingar hade gjort en sammanswärjning emot Mwanga samt beslutat att wid detta tillfälle döda honom. Orsaken härtill war, att de fruktade, det Mwanga skulle antaga de hwita männens religion, och dermed förändra landets urgamla seder, i synnerhet afskaffa månggiftet. Konungen, som emellertid blef underrättad om sammanswärjningen, infann sig icke wid festen, samt lät bland sina tjenare utdela krut och wapen.

Missionärernas ställning blef allt mer allwarsam. Segrade de upproriska, så hade de ingen förskoning att wänta. Och deras båt — deras enda synliga räddningsmedel — war af fienderna sänkt. Således intet medel att undkomma! Mwanga lyckades emellertid arrestera de förnämsta af upprorsmakarne. Icke mindre än sjutton höfdingar blefwo affatta från sina höga wärdigheter. Mujasi war nära att mista lifwet, men erhöll på Katikirons förbön förskoning. För att få honom ur wägen, sände Mwanga honom till ytterste gränsen af sitt rike att kriga mot en höfding, som tillegnat sig af konungens boskap.

Missionens fiender kommo således för denna gång på skam. Antalet af de gudstjenstbesökande wäxte, och icke få kommo och begärde dopet, bland dessa några af Mujasis män, som warit med om att öfwerfalla missionärerna. En af dessa män hade fått ett så djupt intryck af den förtröstan och det tålamod, de unga martyrerna ådagalade under sin förfärliga tortyr, att han bestämt sig för att wända sig till deras Gud.

Sedan lugnet blifwit något så när återställdt, begärde Mackay af Mwanga tillåtelse att söka rädda sin båt. Det war äfwen hög tid, ty endast helt litet af båtens ena ända war synlig öfwer wattnet. Efter oerhörda ansträngningar lyckades det emellertid Mackay och hans män att draga den i land.

Två månader efter denna tilldragelse gjorde Mackay ett besök wid hofwet. Katikiron, som förut anländt, wisade sig mycket wänlig och förklarade, att nu hade Mackay blifwit en stor faworit. (Må hända derför att han lagat Katikirons bössa och flere saker åt Mwanga.) Han sade widare, att hwita män woro af sanningen, ty de gjorde icke såsom landets egna köpmän, blandade sand i krut och salt eller watten i öl. Konungen höll med honom i detta och wisade sig i allt mycket nådig. Forts.

Anmälan.

Swenska Missionsförbundets missionstidning, som under nästa år 1886 kommer att bära namnet **Missionsförbundet**, utgifwes såsom hittills med ett nummer i hwarje månad och till samma pris som förut, d. w. s. **då minst 10 ex. requireras direkt hos redaktionen, att afsändas under en adress, kostar hwarje ex. 1 krona, postarvodet inberäknadt, hwarjemte hwart 11:te exemplar lemnas gratis.** Tagas färre än 10 ex., måste prenumerationen ske på närmaste postanstalt med tillägg af 20 öre i postarvode för hwarje exemplar.

För att kunna bestämma upplagans storlek för kommande år anhålles wänligen, att prenumerationen måtte om möjligt werkställas så tidigt, att den må komma redaktionen till handa före detta års slut. Alla bref och requisitioner ställas till **Redaktionen af Missionsförbundet, Stockholm.**

Redowisning

af till Swenska Missionsförbundet inslutna gåfwomedel under september och oktober månader 1885.

Utan uppgifwet ändamål.

Gm Adrian Sundén, Råby, fr. Roßhytte miss.-fören. 10 kr. Af J. O. Hedlund, Munkfors, Ransäter, ett löfte åt Herren 10 kr. Gm N. Fr. Graflund, Winslöf, af Th. Strandman, Elisefarm, 7 kr. Af L. Björklind, Tortuna, 50 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., gm A. Andersson fr. Wiketorp 27 kr., gm E. G. Eriksson fr. Guds förs. wid Forßhaga 55 kr., af G. Larsson, Månstorp, 10 kr.; s:a 92 kr. Gm P. E. Blomström, Mårdshyttan, fr. Lindes kristna församl. 50 kr. Gm C. Stolt, Ströja, fr. w:r i Börje 46 kr. Gm E. Hedqwist fr. evang. miss.-fören. i Harads 20 kr. Gm C. O. Dübois, Dannemora, fr. Österby bruks miss.-fören. 95 kr. Gm Augusta Olsson, Sundbyberg, af onämd, Enköping, 10 kr. Tionde fr. =s—n M. 20 kr. Gm Joh. Lindholm koll. i Treskogs bönhus 3: 01, d:o i Frederos skolhus 3: 67, d:o i Arwika bönhus 13: 62, d:o i Bokstа bönsal, Wittinge, 15 kr., d:o i Heby skolhus 15 kr., d:o i Österwåla bönhus 15 kr., af syfören. i Björtorp 20 kr., öfwerskott å resp. 8: 67; s:a 93: 97. Gm P. J. Hedlund fr. Ramnäs miss.-församl. 100 kr. Gm J. G. Nywall, Molkom, Gällserud, insaml. i Nyed 19 kr. Gm N. Finnberg, Sollefteå, koll. i brödra-fören:s bönhus d. 18 sept. 26 kr. Gm Axel Florin koll. fr. förs. i Örelösund 9 kr. Gm Charlott Carlsson fr. Sundbybergs jungfrusyfören. försålda saker 33: 65, ur sparbössan 18: 50; s:a 52: 15. Gm J. Forslund fr. Hudikswalls brödrafören. koll. i sjömanskapellet d. 22 och 24 sept. 125: 65. Af Abr. H—n, Sonstorp, "för mer potatis i år än i fjol" 3 kr. Gm Petter Sundström fr. Wissta Warfs brödraförsaml. 100 kr. Gm S. E. Petersson, Oskarshamn, fr. Mantebo och Skrikebo miss.-fören. 60 kr., koll. wid en bönest. 12 kr.; s:a 72 kr. Gm N. Månsson, Maglehult, koll. i Böste d. 10 sept. 50 kr. Gm Sw. Johansson, Djursätra, Wersås, 10: 50. Gm A. Andersson, Bollnäs, koll. d. 9 d:s derst. 42: 50. Gm A. Roswall, Eskelhem, insaml. wid miss.-böner derst. 12: 50, d:o i Tosta 15 kr.; s:a 27: 50. Gm P. Eriksson, Tobo, Fjellen, fr. Östra Tierps kristna församl. 25 kr. Gm Carl Pehrsson, Karlshamn, koll. i Filipstad 10 kr., d:o i Helefors 8 kr., af Carl Andersson i Elfwajjö 10 kr.; s:a 28 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., af onämd 2 kr., testam. efter Nikolaus Johansson i Skogsryd, Linneryd, 300 kr., af N. Nilsson, Mosserud, 10 kr., gm P. Wilinder fr. w:r wid Katrineholm 10 kr., gm G. Karlström fr. W. Fernebo tionde till Herren af onämd 5 kr., wid en missionsfest på Nargö 23 rubel = 41: 86; s:a 368: 86. Gm J. Forslund, Hudikswall, af Brita Olsdotter 3 kr., trenne systrar 9 kr.; s:a 12 kr. Gm C. Ultin, Wermdö, koll. i Alswik 8 kr., af onämd ett löfte åt Herren 6 kr.; s:a 14 kr. Gm Hemlw. exp. af C. A. Swensson, Wånga, prov. å Hemlw. 9: 75, d:o å Sanningsw. 7: 70, d:o å Morgonstj. 3: 75; s:a 21: 20. Gm N. A. Ericsson, Skållerud, fr. Guds församl. i Frykerud koll. 80 kr., af onämd ett löfte 7 kr.; s:a 87 kr. Gm L. Lindgren koll. i Lingbo miss.-hus d. 8 sept. 63: 75, en såld guldring 6: 25; s:a 70 kr. Gm O. Frank koll. wid miss.-möte i Öfwerhogdal d. 6 okt. 10: 10. Af L. ett löfte Herranom 15 kr. Gm Jansson, Strengnäs, af C. A. Lundgren 10 kr. Gm A. Yng, Sundswall, Östrand, fr. Skönwiks brödraförsaml. 60 kr. Gm Anna Karlsson af Anders Swensson, Kopparp, fr. Hedwig Andersdotter, Nättekulla, Adelöf, 600 kr. Gm C. J. Hedqwist fr. evang. miss.-fören. i Harads 60 kr. Af P. G. Ljungdahl, Månsarp, 16 kr. Gm O. Jansson fr. Korsnäs miss.-fören. 40 kr. Gm W. Söderqwist, Hasselfors bruk, fr. Skagershults kristl. församl. 45 kr.

För yttre missionen.

Af H—ns 10 kr. Gm A. W. Hellström, Nyköping, af onämd, gåfwa på bröllopsdagen, 25 kr. Gm J. Sköld enkans skärf 25 öre, koll. i Lekwattnet 3: 15, d:o i Ulfsjötorp 65 öre; d:o i Hollandstorp 1 kr., d:o i Röjdåsen 2: 01, d:o i Lämbacken 4: 19, d:o i Lyswik

30 öre, d:o i Frykfände 10: 80, d:o i Fänsbol 8 kr., d:o i Asped, Hwitsand, 1: 25, d:o i Flatåsen 3: 06, af Anna 1: 50, Olof Jansson 5 kr., Markus Mattsson 2 kr., koll. i Råttsjöberg 3: 61, d:o i Wägsjöfors 4: 10, af Kristin 1 kr., onämd postpengar 35 öre, koll. i Stället 3: 91, d:o i Månäs 9: 42, d:o i Uggenäs 16 kr., d:o i Westra Tönnet 4: 33, d:o i Wåla, Eks härad, 15: 70, af onämd 5 kr., koll. i Bäckbacken 2: 65, d:o i Hagfors skolhus 2: 31, d:o i Stjernfors d:o 2: 95, d:o i Thorsby 5: 31, d:o i Nybacka skolhus 4: 70, d:o i Munkfors, Ransäter, 17: 63, d:o i Gersheden 12: 83, d:o i Westanå 3: 28; s:a 158: 24. Gm N. Fr. Graslund, Winslöf, af Österslöfs miss.-fören. 25 kr., testam. af Nils Håkansson i Brostorp 30 kr., af Swedala miss.-fören. koll. wid möte i Perstorps skog 70: 50; s:a 125: 50. Af Augusta Holm, Hammar, Wermlandsbro, ett löfte åt Herren 10 kr. Gm C. O. Weßlind koll. wid miss.-möte i Fridhems bönhus, Weßland, d. 30 aug. 22 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., gm O. Forsell fr. syfören. Morgonstjernan i Gesle 50 kr., insaml. gm en kaffefest i Berg 14: 18, gm L. T. Jakobsson fr. Alskogs friförsaml. 40 kr., gm Alfr. Blid fr. sönd.-skolb. i Ö. Eneby 7 kr.; s:a 111: 18. Gm C. Stolt, Ströja, gm Johanna Lindström fr. en syfören. i Börje 15 kr. Gm N. H. Borgström, Sörhamra, Munktorp, testam. efter asl. Lovisa Wallin, Eggeby, Kolbäck, 687: 11. Gm W. Hultin, Finsvong, Torstorp, af onämd 5 kr. Gm J. E. Nilsson, Grönhult, Bredsjön, fr. Hjulsjö miss.-fören. 35 kr. Gm P. G. Friman fr. Hudiksvalls sjömanskapells syfören. 175 kr. Gm Jöns Jonasson fr. Matteröds frisörs., Sösdala kretsfören., 50 kr. Gm Augusta Welin fr. Alingsås syfören. 6: 50. Gm A. F. Hult koll:r fr. Lyswik 20: 24. Gm Anna Ohlsson, Länx:äs, fr. sönd.-skolb. på Winön till hednab. 3 kr. Gm Joh. Lindholm koll. i Enåkers bönhus 3: 43, d:o i Harbo d:o 25 kr.; s:a 28: 43. Gm P. G. Pettersson, Sthlm, af Helldahl, Amerika, 9: 45. Gm J. Forslund, Jularbo, Stora Dicka, koll. i Sör Näfde, Grytnäs, d. 27 juli 5 kr., d:o på mötet i Östanberg d. 30 aug. 11: 60, d:o på yngl.-mötet i Grytnäs d. 6 sept. 25: 30, d:o wid en böneft. i Korskrogen d. 31 aug. 7: 10, fylln. 1 kr.; s:a 50 kr. Gm J. Johansson, Hedgårdarne, koll. wid årsmötet i Enwiken d. 12 och 13 juli 15 kr. Gm E. Forslund, St. Dicka, fr. tioöresfören. i Jularbo, Folkerna, 15 kr., af onämd i Grytnäs 50 öre; s:a 15: 50. Gm E. Rosén koll. i Söderhamns miss.-hus 51 kr. Gm Abr. H—n, Sonstorp, af onämd tre löften till Herren 12 kr. Gm O. N. Thomson, Karlskrona, fr. brödrafören. af Axel Jonason 22: 25, Anna Johanson "tackoffer för återwunnen helsa till swar på trons bön" 5 kr.; s:a 27: 25. Gm G. Sunnberg, Gnesta, fr. Wagnhärad 12: 25. Gm G. Granér, Motala werkstad, fr. Björka syfören. 45 kr. Gm P. A. Jonsson, Öna, Mariedam, koll. i Tholtorps miss.-hus d. 31 aug. 7 kr. Gm H. Bohman, Norrtelje, af E. Ersson, Skederid, 1 kr. Af W. W. 5 kr. Af Söderling 15 kr. Gm G. Strömgren, Söderåkra, koll. wid twänne miss.-möten i Torsås 16: 50, af insänd. 1 kr.; s:a 17: 50. Gm E. Olsson af Högbo miss.-fören. 15 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., gm Alb. Dalson fr. w:r i Ertemark 20 kr., gm P. Eriksson koll. i Österunda miss.-fören. d. 5 juli 25 kr., gm C. G. Gustafsson, Söderbärke, af onämd 2 kr., gm P. Jonsson fr. Wiads kristna församl. 100 kr., gm d:o kollekt 5: 20, gm d:o ur Gerdas sparb:a till hednab. 5 kr. s:a 157: 20. Gm J. och A. Jansson, Aßlebyn, Steneby, ett löfte Herranom 10 kr. Af Axel Byström 10 kr. Gm A. Larsson, Smedjebacken, fr. Norrbärke miss.-fören. 23 kr. Gm A. Moberger, Strömsborg, Staby, koll. wid Kalmar läns kretsfören. 27 kr. Af Augusta Andersson 10 kr. Gm Per Johnsson, Hosaby, fr. arb.-fören. i Mjellby 45 kr. Gm N. Löfgren, Norrköping, af A. P. Andersson 50 kr. Af onämd ett löfte till Herren 5 kr. Gm J. W. Larsson, Nora, koll. wid möte i Pershyttan 9: 20, fylln. 80 öre; s:a 10 kr. Gm A. Rydberg, Fiskeby, koll. i Ö. Eneby missionshus 27: 35. Af A. J. Johansson, Stensnäs, Grythyttehed, 10 kr. Af Per Ersson, Norrbo, Grangärde, 10 kr. Gm K. J. Gustafsson, Wilhelmina, insaml. wid en bjudning i L. 3: 50, af onämd 35 öre; s:a 3: 85. Gm J. Malmberg, Ahus, fr. Yngsjö arb.-fören. 30 kr.

För missionen i Kongo.

Gm A. G. Olsson koll. wid miß.-mötet i Falun d. 23 aug. 157 kr. Gm A. Jonsson fr. brödrafören. i Södertelge 28 kr. Gm J. O. Hedlund, Ransäter, Munkfors, fr. Petrus och Hanna Gefwert till hednab. 10 kr. Gm A. G. Olsson, Falun, af Anna, Sandmark, 20 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., gm L. Jansson wid en tefest i Fageråshöj 20 kr., af S. B. S. 10 kr., E. i Luleå ett löfte åt Herren 5 kr., Sofia Carlsson fr. Lowell, Mass., Nord Amerika, 100 kr., gm K. M. Mattsson i Al af en syster i Herren 5 kr., af Carolina Jonsson, Karlstad, ur en sparb:a 6 kr., gm N. Wikander insaml. wid miß.-möte i Österrike, Wendel, 20 kr.; s:a 166 kr. Af A. Andersson tackoffer till Herren för en dyrbar gåfwa 5 kr. Gm Aug. Persson fr. Roslagsbro krets i Norrtelje fören. 32 kr. Gm J. O. Söderberg koll. i Indal, Sunnås, 10: 10. Gm K. P., Jönköping, koll. i Månsarps kyrka d. 13 aug. 25 kr. Af A. H. Carlsson, Lydde, 25 kr. Gm L. Elfwing, Rällsä, af "Folkskolans wänner" i W. Westmanl. 3 kr., af syfören. i Löa, Ramsberg, 18: 50; s:a 21: 50. Gm Joh. Lindholm gm A. V. Pauli insaml. bl. några w:r i Herren 4 kr. Gm C. West-

ling, Norrtelge, af E. Gustafsson, Estuna, Haggård, 10: 65, E. Andersson, Wätö, Bergswik, 5 kr.; s:a 15: 65. Gm E. Taslin koll. i Östersunds missf.-hus 202: 44. Gm J. Nymann fr. Hapsal, Estland, 65: 40. Gm J. Nilsson, Winslöf, gm N. Jeppsson i Harleberga af onämd tionde åt Herren 9: 23, fylln. af N. Jeppsson 77 öre, insaml. af N. J. Nilsson 2: 50; s:a 12: 50. Gm N. Månsson, Maglehult, af A. Nilsson ett löfte till Herren 50 kr. Gm L. Andersson fr. Limhamns sjumannafören. till en hednagosse 70 kr. Gm Torell fr. Harg, Odensala, 25 kr., Knivsta 15 kr., af onämd 3 kr.; s:a 43 kr. Gm C. J. Dahlborg, Torsåker, koll. i Torshyttan 7 kr., af A. E. E., Lunsheden, 1 kr.; s:a 8 kr. Gm H. Bohman, Norrtelje, af enkan Österlund, Gillberga, 30 kr. Gm E. Eriksson, Blackerud, Finnerödja, af Erik Jansson, Källemo, 15 kr. Gm Nat. Johanson, Göteborg, fr. Westkustens missf.-fören. 183: 80. Gm E. Gudmundsson, Borlänge, Tjerna, fr. Stora Tuna missf.-fören. 200 kr. Gm H. W. af G. Holsteinsson 30 kr., af insänd. tionde 8 kr; s:a 38 kr. Gm Carl Pehrsson af sönd.-skolb. i Brattfors till hednabarn 5 kr. Gm O. Frank af jungfrufören. Myran, behålln. af en tefest i Östersunds missf.-hus d. 28 sept.. 50 kr. Gm A. Köhler fr. Rejmyra syfören. 110 kr. Gm E. J. Ekman, Kristineh., gm C. J. Karlström fr. Mårdsjöns brödrafören. 20 kr., gm A. Wallberg å ett ungdomsmöte i Mc Pherson, Nord Amerika, 13: 05, af Rydstedt, Kristineh., 5 kr., ur en sparb:a fr. Börserud och Lindfors 19 kr., af onämd, Östadskulle, 15 kr., fr. en försäljn. i Skoghall 8 kr., fr. Lillhedens wid Kristineh. syfören. 60 kr., fr. Kristinehamns missf.-fören. 52: 50, gm K. M. Mattsson fr. w:r i Bjursås 7: 10; s:a 199: 65. Gm L. Johanson, Wapland, Nälden, fr. Ytteråns brödrafören. 10 kr. Gm K. Bergh, Tranås, ur en negersparb:a 30 kr. Gm J. F. Ottoson, Enåker, Landberga, koll. i Huddunge missf.-hus d. 20 sept. 8 kr. Gm A. Björkander, Sundswall, koll. wid Westlinds besök 63: 50, fr. Tunadal 10 kr.; s:a 73: 50. Af Gustaf Jansson 25 kr. Gm C. M. Johansson koll. wid ett missf.-föredrag i Ö. Wäla 83: 57. Gm N. Löfgren, Norrköping, 20 kr. Gm N. A. Ericsson af twänne bröder i Skållerud å en öresliſta 3 kr. Gm J. Sköld insaml. å bröllop i Öfby, Myrgård, d. 15 okt. 36 kr. Gm Gtbrgs Wblds kontor af onämd 5 kr. Gm P. G. Ljungdahl, Månsarp, fr. sönd.-skolb. wid Taberg till skolbarn 4 kr. Af C. G. U—ll, Ljusne, ett löfte till Gud 10 kr. Gm A. Andersson koll. i Wingåkers missf.-hus 27: 19, d:o i Lindbohls skolhus 8 kr., af enskild person 5 kr.; s:a 40: 19. Gm O. J. Öberg, 2201, S., 7:te Minneapolis, Minn., af sönd.-skolb.-fören. derst. till inköp och underhåll af ett eller två barn 201 kr.

För missionsskolorna i Kristinehamn och Winslöf samt inländsk missionswerksamhet.

Gm. E. J. Ekman, Kristineh., af Kristina Bodén, Swanå, 10 kr. Gm J. Lindholm till reseomb.-werksamh. koll. i Enåkers bönhus 6: 60, d:o i Huddunge d:o 14: 50, d:o i Nora d:o 7 kr.; s:a 28: 10. Af Erik Eriksson, Blackerud, Finnerödja, 5 kr. Gm G. Strömgren, Söderåkra, koll. wid twänne missf.-möten i Torsås 16: 50, af insänd. 1 kr.; s:a 17: 50. Gm E. J. Ekman, Kristineh., af mamsell Olsén, Semla, 2 kr. Af A. J. Johansson, Stensnäs, Grythyttehed, 10 kr. Gm C. E. Lundström fr. Hagges tioöresfören. 5 kr., af Öberg ett löfte till Herren 7 kr.; s:a 12 kr. Gm J. Elfström, Stockholm, öfwerskott å resp. 53: 60. Af fru Bodén ett tackoffer åt Herren 25 kr.

För missionen i Lappland.

Gm S. Andersson fr. Torshems friförsaml. 5 kr. Gm Sofia Mathsson, Robertsholm, fr. missf.-wänner wid Korså bruk 50 kr.

För missionen i Ryßland.

Gm A. Lydell koll. i Skeppsta bönhus till missionen i Tiflis 5: 47. Af Edw. Dahlman, Wisby, till armeniern Armirchanjanz 50 kr. Gm C. E. Warberg af bröder wid Bolinders werkstad, Stockholm, 15 kr.

För sjömansmissionen.

Gm Augusta Welin fr. Alingsås syfören. 6: 50. Af A. P. Carlsson till missf. i Kronstadt 5 kr. Gm J. Nilsson, Winslöf, af Johanna Persson, Tågarp, 2: 50. Af C. J. Engwall och hans fru till missf. i Kronstadt 182 kr. Gm Fr. Nyreen, Wiborg, för sålda husgeråds-saker i Kotka 200 f. m., insaml. i Kotka 380 f. m. = 417: 60.

Till fonden för ålderstigna predikanter.

Af Per Ersson, Norrbo, Grangärde, 5 kr.

In natura.

Gm J. Sköld af Ingeborg ett par guldörhängen, missionswänner i Ekshärad två par d:o och ett guldmynt 3: 65, onämd en bomullsduk, en d:o ett par strumpor. Gm J. Sköld wid bröllop i Öfby, Myrgård, d. 15 okt. en guldring.

Stockholm, Hemlandswännens tryckeri, 1885.